

## ΕΚΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΣ<sup>1</sup>



Ο κύμα τοῦ Φαλήρου ὑποτρέμον ἀντανακλᾷ τὰς ἀργυρᾶς ἀκτῖνας τῆς σελήνης καὶ ἐνῶ ὁ ὑπόκωφος αὐτοῦ φλοῖσθος μετεωρίζει τὸν βρεμβάζοντα εἰς τὰς αἰθερίους χώρας τῶν ὄνειροπολημάτων τῆς ποιητικῆς νεότητος, ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ παρατηροῦντος ἐκτείνεται ἐπὶ τῆς ἀπειράτου ἐκείνης ἐπιφανείας τῶν μελανῶν ὑδάτων, ἅτινα μόλις φωτίζει ἡ ὠχρὰ καὶ ἀμφίβολος τῆς σελήνης λάμψις. Ἡ ὄροσερὰ αὔρα παίζουσα ἐπὶ τοῦ ἀπειροῦ τῶν θαλασσῶν ἀπέσπα λευκὸν τινα ἀφρόν ἀπὸ τῶν κυμάτων, ἅτινα ἤρχοντο ἡσύχως νὰ θραυσθῶσιν ἐπὶ τῆς μαγικῆς ἀκτῆς μεθ' ὑποκώφου τινος ψιθύρου.

\*  
\*\*

Ἐπὶ τῆς ἀκτῆς νέος τις σύννους ἀναμετρᾷ τὰ παρερχόμενα κύματα κυλιῶν τὸ βλέμμα αὐτοῦ μακρὰν ἐπὶ τῶν θαλασσῶν ὡσεὶ ἐὰν ἐζήτει ἐπ' αὐτῶν τι τὸ ἄγνωστον, τι τὸ μυστηριώδες τὸ ὁποῖον νὰ ἠδύνατο νὰ πληρῶσῃ τὸ κενὸν τῆς καρδίας του. Ἡ ἀφρῆσσα αὐτοῦ φαντασία περιεπλανᾶτο εἰς κόσμους μυστηριώδεις, κόσμους ἀγνώστους, κόσμους πυρετώδους περιπαθείας τοὺς ὁποίους ἡ καρδία ἐπλασε καὶ οὗς ὁ νοὺς ἀδυνατεῖ νὰ κατανοήσῃ. Ὁ Ἑρνέστος ἦτο κάλυξ βόδου ἔτι, διεπέρα τὴν εὐδαίμονα ἐκείνην ἡλικίαν καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει παρελθὸν ὅπως στενάζῃ, ἐνῶ ἔχῃ μέλλον εὐρὺ ὅπως ἐλπίζει. Ἀνέπνεε τὸ ἄρωμα ὅπερ ἔρχεται ἐκ τοῦ μέλλοντος καὶ ὅπερ καλοῦμεν ἐλπίδα, καὶ τὸ εὐελπί τῆς νεότητος αὐτοῦ κρῖνον δὲν εἶχεν εἰσέτι μαράνη ὁ παγετὸς τῆς πραγματικότητος καὶ τῆς ἐπερχομένης πείρας. Δὲν εἶχε παρελθόν, ἀπελάμβανε τοῦ παρόντος καὶ ἐμεῖδια πρὸς τὸ μέλλον. Ἐζῆ, ἠγνόει καὶ ἠλπίζεν. . . Καὶ ὅμως ἡ ἐλπίς αὐτοῦ ἦτον ἀόριστος. Ἐβουθίζετο εἰς τι αἰσθημα συγκεχυμένον καὶ ἄπειρον. Ἠσθάνετο ἐν ἑαυτῷ ἀκαταπαύστως τὴν τρικυμίαν παθῶν, αἰσθημάτων ἀγνώστων, ἅτινα ἐζήτουν τὴν πρῶ-

<sup>1</sup> Ἡ δημοσίευσίς αὕτη ὀφειλομένη εἰς ἀγαπητὸν φίλον ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ τοῦ ὁποίου ἀνευρέθη τὸ χειρόγραφον τοῦ πολυφιλῆτου νέου Χρήστου Γ. Γεράκη, μὴ ἔχουσα ἄλλην ἀξίωσιν ὡς ἐκ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐγράφη τὸ ἔργον, πληροῖ πόνου βαθυτάτου πᾶσαν γνῶριμον ψυχὴν, μὴ ποτε λησμονοῦσαν τὴν συμπαθεστάτην μνήμην τοῦ πολυτίμου φίλου καὶ διαπρεποῦς ἐπιστήμονος, οὗ τὸ εὐελπί στάδιον, μετὰ τῶν ἀρμονικῶν τῆς εὐγενοῦς του καρδίας παλμῶν διέκοψε σκληρὸς θάνατος, ἐν τῇ στιγμῇ τῆς ζωηροτέρας ἐκδηλώσεως τῶν πολλαπλῶν χαρισμάτων του.

την περίστασιν, ὅπως παρουσιασθῶσιν αὐτῷ ὑπὸ μορφὴν πραγματικωτέραν.

\*  
\* \*

Ὀλίγον περαιτέρω ἔπαιζε μικρὰ χρυσαλλίς. Ἦτον ὥραία, ἄσπιλος ὡς ὁ κρῖνος, καλλονὴ δροσερὰ ὡς τὸ ἔαρ, μὲ ἐκφραστικούς μέλανας ὀφθαλμούς καὶ μὲ ἐβενόχρουν κήμην, ἐκ τοῦ μικροῦ δ' ὡς ἡμικλείστου κάλυκος στόματος αὐτῆς πᾶσα λέξις ἐξερχομένη ἦτον ὡς οὐρανία μελωδία, ἥτις ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴ διεισδύσῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ὄνειροπολοῦντος νέου. Ὁ Ἑρνέστος ἔστρεψε τὸ βλέμμα. Ἡ ὥρα καὶ ὄνειρώδης τῆς σελήνης λάμψις ἐφώτιζεν ἀμυδρῶς τὰ περίξ. Εἶχε προσηλωμένον ἤδη ὁ Ἑρνέστος τὸ βλέμμα ἐφ' ἱκανὴν ὥραν ἐπὶ τῆς μικρᾶς χρυσαλλίδος, ὅτε τυχαίως αὕτη ἔστρεψεν ἀλλαχοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. Τὰ βλέμματα αὐτῶν δισταυρώθησαν, τὸ βλέμμα τοῦ νέου ἐνεκρώθη, ἐνῶ μειδιάμα θεῖον, μειδιάμα ἐλεγειακόν, ἐξῆλθεν ἐκ τῶν χειλέων τῆς νεάνιδος. Ὁ Ἑρνέστος ἐνόμισεν ὅτι τῷ ἠνοίγετο ὁ οὐρανός. Εὐρίσκετο εἰς αἰθέριον τινα κόσμον, εἰς τοὺς παραδείσους οὓς καθ' ὄναρ βλέπομεν. Ὡ! ἡ καρδία τῶν νέων ὁμοιάζει μὲ τὴν χρυσαλλίδα, ἥτις περιίπταται περίξ εἰς τὴν φλόγα μέχρις ὅτου κατακαῖ.

\*  
\* \*

Μετὰ δύο ὥρας ἡ ἀκτὴ ἦτον ἔρημος. Εἶχον παῦσαι πλέον αἱ ὀμιλίαι, οἱ γέλωτες, οἱ καγχασμοὶ τῶν πολυπληθῶν αὐτῆς θαμῶνων, καὶ οὐδὲν πλέον ἐτάραπτε τὸν ὑπόκωφον τῶν κυμάτων ψιθύρον. Ἡ σελήνη ἤδη εἶχε δύσει καὶ τὰ πρὶν γαλήνια κύματα μετεβλήθησαν εἰς πελώρια καὶ ζοφερὰ θραυόμενα μετ' ἀπαισίου κρότου. Σιγὴ μοναδική, σιγὴ φοβερὰ ἐπεκράτει, διακοπτομένη κατ' ἴσα χρονικὰ διαστήματα ὑπὸ τῆς ὑποκώφου τῶν κυμάτων ἀναπελαγίσεως, καὶ ἐπὶ τῆς πρότερον ἀπλέτως φωτιζομένης ἀκτῆς ζοφῶδες σκότος ἐπεκράτει, βροχὴ δὲ λεπτὴ διαπεραστικὴ καὶ ψυχρὰ ἔπιπτε κατὰ σταγόνας. Καὶ ἐν τούτοις ὁ νέος ἦτο προσηλωμένος ἔτι ἐκεῖ. Ἠσθάνετο ἐν ἑαυτῷ τὸ αἷμα ῥέον μετὰ πυρετώδους ταχύτητος καὶ εἰς μάτην ἐζήτηε νὰ δροσίσῃ τὸ φλέγον αὐτοῦ μέτωπον τὸ ὕδωρ, ὅπερ τῷ ἔρριπτε τὸ πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ θραυόμενον κύμα . . .

\*  
\* \*

. . . . Παρῆλθον ἡμέραι. Καὶ ὁ Ἑρνέστος συνήνητησε ποτὲ τὸ ἴνδαμά του. Ἄλλ' ὅποια οὐρανία δι' αὐτὸν εὐδαιμονία. Βλέμμα τῆς τῷ ὠμολόγησεν ὅτι τὸν ἀγαπᾷ. Ἠγνῶει ὁ ταλαίπωρος, ὅτι ἐκεῖνη, ἥτις εὐκόλως

ἐρᾶται, ἐπίσης εὐκόλως καὶ λησμονεῖ. Ἄλλ' ὁ Ἐρνέστος τὴν ἐλάτρευε καὶ ἠγνόει τι ἐζήτει. Ἐπόθει ν' ἀκούη τὸ ὄνομά της προφερόμενον, ἐλάτρευε τὴν γοητεῖαν τοῦ βλέμματός της καὶ κατεφίλει τῶν ποδῶν της τὰ ἴχνη, ἔνθα ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπεν ἀναφύμενα ῥόδα. Ἐζήτει πάντοτε ν' ἀποσπάσῃ ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς της μίαν ἐλπίδα, μίαν κἄν σκέψιν δι' αὐτόν. Ἐν βλέμμα της μόνον παρεῖχεν αὐτῷ τὴν ζωὴν καὶ ἐνεστάλαξε βάλσαμον παρηγορίας εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἥτις ὑπὸ τὴν πεζὴν τῆς ζωῆς ἀτμοσφαιρῶν ἔδραπε πλειοτέρας ἀκάνθας ἢ ῥόδα· εἰς τὸ εὐρὺ αὐτοῦ μέτωπον ἤρχισε ν' ἀναφάνηται ἡ πρῶϊμος καὶ βαθεῖα ἐκείνη πτυχὴ, ἥτις προδίδει τὰς μυστηριώδεις σκέψεις καρδίας, ἥτις ἐγνώρισεν ἡγάπα, νὰ ἐλπίζῃ καὶ νὰ ὑπομένῃ.

\* \*

Τὴν ἐσπέραν ὅτε μόνος καὶ σκεπτικὸς ἐκάθητο ἐν τῷ γραφεῖῳ του, ἡ καρδία αὐτοῦ ἐζήτει νὰ ἐκχύσῃ τὸ αἶσθημα, ὅπερ τὴν κατεπίεζε τοσοῦτον, ἡ δὲ χεὶρ του μετέφερον ὡς ἀσθενὴς ἠχῶ τοὺς στόνους καὶ παλμούς τῆς καρδίας του ἐπὶ τοῦ χάρτου. Ἄλλ' ὅταν ἡ καρδία εἶνε πλήρης, τὰ χεῖλη σιγῶσι καὶ πολὺ πλειότερον ὁ κάλαμος ἀδυνατεῖ νὰ ἐκφρασθῇ. Τὰ προῖόντα τοσοῦτων αὐπνιῶν ὁ Ἐρνέστος κατεξέσχιζεν ἀνηλεῶς διότι ἠδυνάτει ν' ἀνεύρῃ μίαν καὶ μόνην φράσιν, ἥτις νὰ ἐκφράζῃ κατὰ προσέγγισιν τὸ ἄπειρον αὐτοῦ αἶσθημα. Ἴσως, ἔγραφεν, ἡ καρδία μου παρεφρόνει καθ' ἣν στιγμὴν ἐτόλμα νὰ ὑψώσῃ τὸν ἔρωτα μέχρις ὕμῶν. Ἄλλ' ἦσο ὡραία καὶ δὲν ἤμην ποσῶς τυφλὸς Ἑλένη. Ἐθεώρησα ἕκτοτε ὡς εὐτυχίαν μου ν' ἀκολουθῶ τὰ ἴχνη σου, ὡς διαρκῆ εὐδαιμονίαν νὰ προφέρω τὸ ὄνομά σου σιγηλὰ ὅταν εἶμαι μόνος, μελωδίαν δι' ἐμὲ οὐρανίαν, ἥτις μὲ θέλγει καὶ μοὶ προξενεῖ δάκρυα. Ὡς ἤθελες νὰ κάμω ἐνταῦθα ἐὰν δὲν σὲ ἠγάπων; Πλειότερον ἐσκέφθην καὶ πλειότερον εὔρον ὅτι ὁ ἔρωσ οὗτος ἦτον ὁ προσορισμὸς μου ἐπὶ τῆς γῆς.

\* \*

Ἄλλ' ἡμέραν τινα διὰ παντός τὸ βλέμμα της ἤρχισεν νὰ χάνῃ τὴν λάμψιν του. Δὲν ἐξέπεμπε πλέον τὴν ἐλπίδα. Καὶ ἐνῶ πρότερον ἔλαμπεν ὡς ὁ ἀστὴρ τῆς πρωίας, νῦν ἐσθύνετο ἐν τῇ ἀνησυχίᾳ καὶ τῇ πληξεί. Λεπτὸν παγετῶδες κάλυμμα ἀπέκρυπτε τὴν προτέραν αὐτοῦ στιλπνότητα. Μετ' ὀλίγον ἡ Ἑλένη κατέβαλε πλέον πολὺν κόπον, ὅπως ἀντικρύξῃ ἐνίοτε τὸ ἔνδακρυ τοῦ Ἐρνέστου ὄμμα. Εἰς μάτην προσεπάθει ὁ Ἐρνέστος ν' ἀποσπάσῃ τὴν ἐσχάτην ἐλπίδα ἀπὸ τοὺς ἀποφεύγοντας

αὐτόν ὀφθαλμούς της . . . Πλὴν δὲν ἀναγεννᾶται ὁ ἐσθεσμένος ἔρωσ.

\*  
\* \*

Μετ' οὐ πολὺ τὸ μυστήριον ἐλύθη. Ὁ Ἑρνέστος τυχαίως ἀνεκάλυψεν ὅτι ἄλλος ἀπελάμβανε τελειῶς τοῦ προνομίου τῶν μειδιαμάτων τῆς ὥρας, καὶ ὅτι δὲν ἦτον αὐτὸς πλέον, ὅστις ἐνέσπειρεν ἤδη τὰ ἐπὶ τῶν παρειῶν αὐτῆς φυόμενα ῥόδα. Ἦτο νέος τις μὲ ὀφθαλμούς μικροὺς ὡς τοὺς τοῦ ἀσπάλακος, μὲ ῥίνα ἀποτόμως μέχρι σιαγόνος καθήκουσαν καὶ μὲ πώγωνα ἀγγουροειδῆ καὶ ἀραιὸν ὡς κεκαυμένον δάσος. Πλὴν εἶχεν ὡς ἀντιστοιχίησιν ὄλων αὐτῶν τῶν ἀτελειῶν τῆς φύσεως . . . μεγάλην περιουσίαν. Ὁ Ἑρνέστος ἀπέστειλε τὸ τελευταῖον βλέμμα του πρὸς τὴν Ἑλένην, ὅπερ ἦτον ἔμπλεων δόξης, ἔρωτος, καὶ ἰκεσίας, ἀλλ' ἠναγκάσθη ἀμέσως ν' ἀποσύρῃ αὐτὸ διότι συνήντησε τὸ τῆς Ἑλένης, ἧτις παρετήρει αὐτόν μετὰ ψυχρᾶς ἀναισθησίας. Διὰ τὸν Ἑρνέστον ὑπῆρξε τοῦτο μάχαιρα διεισδύσασα μέχρι βάθους τῆς καρδίας του. Ἐφυγε κατεσπευσμένως καὶ ἐζήτησε νὰ κρύψῃ εἰς ἐρήμους τόπους τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἀπελπισίαν του . . . κ' ἐὰν εἰς τὰ ὄνειρά σου, ἀναγνώστα, ἅπερ πλάττει, νέος βλέπων ἰδανικόν τι, ζῆτει αὐτὸ ἐν τῷ οὐρανῷ διότι δὲν ὑπάρχει ποσῶς ἐν τῇ γῇ.

\*  
\* \*

. . . . Ἡ Ἑλένη εὐρίσκεται ἤδη εἰς τὸν ὄγδοον αὐτῆς ἐραστήν. Ὁ δ' Ἑρνέστος ; . . . Ὁ Ἑρνέστος εὐρίσκεται εἰς τὸν ὄγδοον τόμον τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Δικαίου.

† ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΓΕΡΑΚΗΣ

Ἀξιότιμε Κύριε,

Ἡ ἀβρὰ καὶ φιλόφρων πρόσκλησίς σας, ὅπως καὶ ἐγὼ ἀποστείλω ἀνέκδοτόν μου ἔργον διὰ τὴν «Ποικίλην Στοάν» τοῦ 1894 μὲ τιμᾶ ἰδιαζόντως.

Ἡ ἀποστελλομένη σελὶς ἐκ τοῦ ἡμερολογίου μου θ' ἀποτελέσθῃ βεβαίως ἀθνεστάτην συμβολὴν εἰς ἔργον φιλογικῆς ἀξίας, οἷον τὸ ὑμέτερον τοῦ ὁποίου τὰς καλλιτεχνικὰς σελίδας κοσμοῦσι πάντοτε ἄρθρα καὶ μελέται τῶν δοκιμωτέρων συγγραφέων μας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28ῃ Σεπτεμβρίου 1893

Μετὰ πολλῆς ἐκτιμῆσεως

πρόθυμος

Καλλιρρόη Παρρέν.